

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült az 1907/2006/EK és a 453/2010/EU rendelet szerint

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **NEMACUR 240 CS**

A hatóanyag **ISO-neve**, kémiai neve: **fenamifosz**, (*RS*)-etil-4-metiltio-*m*-tolil-izopropil-foszforamidátA hatóanyag összegképlete, móltömege: C₁₃H₂₂NO₃ PS, 303,35

1.2. A termék/keverék megfelelő azonosított felhasználása: fonálféregölő szer

1.3. A gyártó, forgalmazó/a biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Gyártó: IRVITA PLANT PROTECTION N. V.
Cím: Pos Cabai Office Park, Unit 13, P.O. Box 403
Curaçao, Holland Antillák
msds@ma-industries.com
Telefon: 599 9 738 4096/738-4040, Fax: 599 9 4005

Forgalmazó: Makhteshim Agan Hungary Zrt.
Cím: 1037 Budapest, Montevideo utca 6.
Telefon: (36) 1 439 2000, Fax: (36) 1 439 2009

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: mahun@mahun.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ):
Sürgősségi telefon: 06 (1) 476-6464
Éjjel-nappal hívható szám: 06 (80) 20 11 99

2. A veszély meghatározása

2.1. A keverék osztályozása: a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai és a termék engedélyokirata szerint a termék veszélyes keverék.

2.2. Címkézési elemek: EU-veszélyjelek: Xn Ártalmas, N Környezeti veszély

Xn

Ártalmas

N

Környezeti
veszély

A keverék veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 21/22 Bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas
R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

A keverék biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 2 Gyermekek kezébe nem kerülhet
S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó
S 20/21 A használat közben enni, inni és dohányozni nem szabad
S 35 Az anyagot és edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell
S 36/37 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt kell viselni
S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni

Különleges S-mondat:

SP 1 A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket! (A berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa felszíni vizek közelében. Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül valós szennyeződést!)

Fő veszély: **A KÉSZÍTMÉNY HATÓANYAGA KOLINÉSZTERÁZ BÉNÍTÓ!**

3. Összetétel, vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, besorolás, R-mondat ¹ Veszélyességi osztály, kategória, H-mondat ²
Fenamifosz CAS-szám: 22224-92-6 EU-szám: 244-848-1 Index-szám: 015-123-00-5	25%	DSD: T+, R 28, T, R 24, N, R 50/53 CLP: Acute Tox. 2* (oral) – H300 Acute Tox. 3* (skin) – H310 Aquatic Acute, Chronic 1 – H400, H411
Szolvens nafta (ásványolaj)** CAS-szám: 64742-94-5 EU-szám: 265-198-5 Index-szám: 649-424-00-3	<20%	DSD: Xn, R 65 CLP: Asp. Tox. 1 – H304

* az anyag besorolása a CLP-rendelet VI. mellékletének 1.2.1.1. szakaszában meghatározott ún. minimum besorolással történt; a jövőben rendelkezésre állhatnak adatok, vagy egyéb információk annak jelzésére, hogy helyénvaló a súlyosabb kategóriába történő újbóli besorolás.

** aromás kőolaj frakciók desztillátuma; C₉ – C₁₆ szénatom-számú aromás szénhidrogének keveréke. Forráspont tartomány: 165 - 290°C.

Kémiai jelleg: a termék keverék. Más veszélyes összetevő jelenlétét a gyártó nem jelzi, az egyéb összetevők nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni. A veszélyjel, R- és H-mondat, illetve a veszélyességi osztályok, a kategóriák a tiszta összetevőkre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R- és a H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától! Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát. Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a készítmény címkéjét, illetve biztonsági adatlapját. Mérgezéskor, allergiás megbetegedés esetén, vagy annak gyanújakor a munkát azonnal félbe kell szakítani, majd helyszíni elsősegélynyújtás után orvosi, intézeti ellátást kell biztosítani.

Belégzés esetén: a sérültet friss levegőre kell vinni; tartsuk melegen és nyugalomban. Ha nem lélegzik, alkalmazzunk mesterséges lélegeztetést. Azonnal forduljunk orvoshoz. Légzésnehézség esetén adjunk oxigént.

Lenyelés esetén: Azonnal forduljunk orvoshoz! Ha sérült tudatánál van, a száját vízzel ki kell öblíteni, egy - két pohár vízzel itatni, orvosi ellátást biztosítani. Terápia: tüneti megfigyelő kezelés.

Bőrré jutás esetén: a szennyezett, átítatódott ruházat és lábbeli levétele után az érintett bőrfelületet azonnal mossuk le szappannal és vízzel, langyos vízzel jól öblítsük le. Panasz, irritáció fellépte esetén forduljunk orvoshoz!

Szembejutás esetén: legalább 15 – 20 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjszélek széthúzása és a szemszélgyökér állandó mozgatása közben. Azonnal kérjük ki szakorvos tanácsát!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: kisebb expozíció esetén fejfájás, homályos látás, gyengeség, izzadás, gyenge mellkasi fájdalom, a komoly mérgezés tünetei: cianózis, izomrángás, izomgörcs, légzésbénulás, szűk pupilla.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése: a tünetek alapján kezeljen, és alkalmazzon támogató/kiegészítő terápiát. **Megjegyzés az orvosnak:** antidótum: atropin-szulfát; kombinálható: Toxogonin/Obidoxine (PAM).

4.4. Az elsősegély-nyújtó védelme: szükséges, lásd a 8. szakaszt.

¹ A DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően (Dangerous Substance Directive)

² A CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításainak megfelelően

5. Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Megfelelő oltóanyag: száraz oltóanyag, alkoholálló hab, vízpermet, szén-dioxid, homok.

5.2. A keverékből származó különleges veszélyek: a hőbomlás során mérgező bomlástermékek képződhetnek: szén-monoxid, szén-dioxid, kén-oxidok, hidrogén-cianid, foszfor-oxidok, nitrogén-oxidok.

5.3. Javaslat a tűzoltóknak: védett helyről oltuk a tüzet, kerüljük el a gázok/gőzök/füst belégzését! A veszélyzónában teljes egyéni védőfelszerelés, légzésvédő vagy környezet levegőjétől független légzőkészülék használandó a tűz nagyságának függvényében. A védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el. A tűzoltóvizet össze kell gyűjteni és megfelelően ártalmatlanítani.

6. Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások: Kerüljük el a termékkel történő expozíciót (belégzés, szembejutás, bőrre kerülés). Ügyeljünk a csúszásveszélyre! Védőfelszerelés szükséges: lásd a 8. szakaszt.

6.2. Környezetvédelem: Akadályozzuk meg, hogy a termék környezetbe (vízrendszer, talaj), a csatornába jusson.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei, anyagai: a kiömlött terméket amennyire lehetséges folyadék formájában szedjük össze, majd a maradékot inert folyadékfelszívó anyaggal (pl. fűrészpor, homok, föld, stb.) kell felitatni és megfelelő tartályba helyezni és a helyi előírásoknak megfelelően megsemmisíteni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 8. és 13. szakaszokat.

7. Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések: körültekintően végzett munkával meg kell akadályozni a termék gőzeinek/permetének belégzését, szembejutását, bőrre kerülését, lenyelését. Munka közben enni, inni, dohányozni nem szabad! Előírászerűen használjuk a terméket, kövessük a címkén található használati utasítást!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt: a terméket elzárva, jól lezárva, eredeti csomagolásban hűvös, jól szellőző, száraz, napfénytől védett helyen gyűjtőforrástól távol, élelmiszerektől, italtól, takarmánytól, házi- és haszonállatoktól elkülönítve kell tárolni! Gyerekek és illetéktelen személyek kezébe nem kerülhet! 40°C feletti hőmérsékleten ne tároljuk! Szakszerű tárolás esetén minőségét 3 évig megőrzi.

A tárolóedényzet anyaga: COEX, HDPE, koextrudált vagy fluorozott polietilén

7.3. Meghatározott végfelhasználás: fonáféregölő szer – foglalkozásszerű felhasználásra (I. forgalmi kategóriájú szer)

A felhasználók olvassák el a használati útmutatót, és tartsák be a biztonságos kezelésre, felhasználásra vonatkozó címkén található leírást.

8. Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Foglalkozási expozíciós határérték: (a munkahelyi levegőben megengedett határérték): nincs

8.2. Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Megfelelő szellőzés biztosítása, helyi vagy általános elszívás alkalmazása.
- Védőfelszerelések biztosítása.
- Szemmosópohár/palack elhelyezése a tárolás és az alkalmazás helyén.

8.3. Higiéniai intézkedések:

- A munkaterületen ne tartsuk élelmiszereket, italokat és takarmányokat.
- Munka közben étkezni, inni és dohányozni tilos!
- A munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.
- Az elszennyeződött ruházatot az újbóli használat előtt ki kell mosni.

8.4. Személyi védőfelszerelések:

- **Légutak védelme:** megfelelő szellőzés esetén nem szükséges; egyéb esetben: arcmaszka ABEK-P2 szűrővel ellátva;
- **Kézvédelem:** védőkesztyű használata szükséges.
A kesztyű anyagának kiválasztása a termék összetevőinek ismeretében történjen. A választást a kesztyű anyagán kívül az egyéb minőségi mutatók is meghatározzák, melyek gyártóról gyártóra változhatnak. A kesztyű anyagának áttörési idejét, a permeációs sebességet, a lebomlás idejét a védőkesztyű gyártója adja meg. A védőkesztyű tartóssága előre nem számítható ki pontosan, csak becsülhető, illetve kísérlettel meghatározható. A munkahelyi sajátosságokhoz igazodó alkalmasságot a védőkesztyű gyártójával egyeztessük, a gyakorlatban pedig ellenőrizzük le.
- **Szem/arcvédelem:** jól záródó, oldalvédővel ellátott védőszemüveg használata szükséges.
- **Testvédelem:** az előkészítőknek védőruha, védőlábbeli szükséges.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Halmazállapot:	flyékony
Megjelenés:	homogén
Szín:	fehér
Szag:	gyenge, de jellegzetes

9.2. Egyéb információk

pH-érték:	7,85 (1%-os oldatban)
Relatív sűrűség 20°C-on:	1,04 – 1,08
Viszkozitás (kinematikus):	150,2 mPas (20°C)
Felületi feszültség:	56,5 mN/m (25°C, 1 g/l)
Lobbanáspont:	> 90°C
Oldhatóság vízben:	oldódik

10. Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem jellemző.

10.2. Kémiai stabilitás: előírászerű kezelés és tárolás esetén stabil.

10.3. A veszélyes reakció: nem következik be, égése során veszélyes bomlástermékek (nitrogén-oxidok, szén-oxidok, hidrogén-cianid, foszfor-oxidok, kén-dioxid) keletkezhetnek, lásd az 5. szakaszt.

10.4. Kerülendő körülmények: közvetlen napfény, hőhatás, nyílt láng.

11. Toxikológiai információk

11.1. A termékre vonatkozó adatok:

Akut toxicitás: orális:	LD ₅₀ (patkány): 200 – 500 mg/ttkg
	dermális: LD ₅₀ (patkány): 400 – 2000 mg/ttkg
	inhalációs: LC ₅₀ (patkány): > 0,396 mg/liter/4 óra (maximálisan elérhető konc., osztályozáshoz nem releváns)
Bőrirritáció:	nem irritál (nyúl).
Szemirritáció:	nem irritál (nyúl).
Szenzibilizáció:	nem szenzibilizál, (Buehler módszer).

12. Ökotoxikológiai információk

12.1. Toxicitás; vonatkozó adatok: a termék nagyon mérgező a vízi szervezetekre.

A termék hatóanyagára, a fenamifoszra vonatkozó adatok:

LC₅₀ (kékkopoltyús naphal, 96 óra): 9,3 µg/l

EC₅₀ (*Daphnia magna*, 48 óra): 1,1 µg/l

IC₅₀ (alga, 72 óra): >10 mg/l

12.2. Biakkumulációs potenciál: nem elhanyagolható, a hatóanyag log P_{o/w} értéke alapján

12.3. Mobilitás: Tilos a készítményt, azok fel nem használt maradékát, azzal szennyezett csomagolóanyagot folyókba, állóvizekbe, vízfolyásokba, tározókba, talajba juttatni.

13. Ártalmatlanítási útmutató

A termék maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt. Lehetséges hulladékkulcsok/EWC-kódok:

EWC-kód: 02 01 08 veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok

EWC-kód: 20 01 19 növényvédő szerek – veszélyes hulladék

A készítményt közcsatornába, élővizekbe, talajba engedni tilos.

A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen megfelelő jogosítványokkal ellátott hulladékkezelő alkalmazásával.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények (ADR/RID, IMDG, IATA) szerint veszélyes áru. **UN-szám: 3018**

Az áru megnevezése: folyékony, mérgező szerves foszfortartalmú peszticid

ADR/RID: Osztály: 6.1 , Osztályozási kód: T6, Csomagolási csoport: III, Veszélyt jelölő szám: 60

IMDG: Tengerszennyező: IGEN

15. Szabályozási információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó magyar joganyagok

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról; a 38/2008. (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról; az 58/2007. (XII.22.) EüM-SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM-SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről; a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2011. (IX.9.) BM rendelet

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH-rendelet: 1907/2006/EK és módosításai (987/2008, 134/2009/EK, 552/2009/EU, 453/2010/EU);

DSD: 67/548/EGK irányelv és módosításai;

DPD: 1999/45/EK irányelvek módosításai;

98/24/EK, 2000/39/EK irányelv: A munkájuk során vegyi anyagokkal kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók egészségének és biztonságának védelméről;

CLP: 1272/2008/EK rendelet és módosításai;

2003/82/EK irányelv a növényvédő szerek különleges kockázataira és biztonságos használatra vonatkozóan.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap a gyártó biztonsági adatlapja alapján készült, a termék szállított állapotára vonatkozik. Az adatlap csak a biztonságos használat, a megsemmisítés, a tárolás, a szállítás, stb. szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük.

A felhasználó felelőssége, hogy ellenőrizze, hogy a termék egy adott célra történő felhasználására vonatkozó információk megfelelőségét és teljességét. A felhasználók maguk felelősek azon kockázatokért, amik a készítmény használatából következnek. Az adatlap nem képezi semmilyen jogi kötelezettség vagy felelősségvállalás alapját a bármilyen körülmények között történő használatból vagy a helytelen használatból adódó következményekért. A gyártó/forgalmazó nem vállal felelősséget olyan személyi sérülésekért vagy anyagi károkért, amelyeket a termék okoz a vevőknek, felhasználóknak vagy harmadik személynek, mivel a termék használatára nincs befolyással.

A biztonsági adatlap kizárólag a megnevezett termékre vonatkozik. Ha a terméket más termék komponenseként használják fel, akkor az adatlap információinak használhatósága megkérdőjelezhető.

A biztonsági adatlap 3. szakaszában szereplő R- és H-mondatok:

- R 24 Bőrrel érintkezve mérgező (toxikus)
- R 28 Lenyelve nagyon mérgező
- R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat
- R 65 Lenyelve ártalmas, aspiráció (idegen anyagnak a légutakba beszívása) esetén tüdőkárosodást okozhat
- H300 Lenyelve halálos.
- H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.
- H311 Bőrrel érintkezve mérgező.
- H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
- H411 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszantartó károsodást okoz.

Veszélyességi osztályok rövidítései: (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Acute Tox. (oral, skin): akut toxicitás (orális, bőrön át); Aquatic Acute: rövidtávú veszélyt jelent a vízi környezetre, Aquatic Chronic: hosszútávú veszélyt jelent a vízi környezetre.

Adatlaptörténet: jelen biztonsági adatlap a termék angol nyelvű biztonsági adatlapja (1. verzió, 2009. július 13.) valamint a termék forgalomba hozatali és felhasználási engedélykirata alapján készült.

Készült: 2011. december 18.